

# סגולה לשמחת השבת



מהרה"ק הרבי הגדול רבינו שלום שְׁכָנָא מְפָרָאה־בִישְׁט וייעו"כ"א

סגולת הצדיק משטפנשט זי"ע

**אבי זי"ע** [הרה"ק רבי מנחם נחום משטפנשט], **אמר:** מי שרוצה לזכות לשבת שמחה שידבר כליל שישי מזקני הגדול רבי שלום מפראהבישט זי"ע, ואם אין לו סיפור ממונו, שידבר לפחות משולחנותיו הקדושים ומספסלי בית מדרשו.

שנה ב'

ליל שישי פרשת משפטים חשפ"ב

גליון 66

הנהגות ישרות \* אמרות טהורות \* סגולות \* עובדין קדישין \* תולדותיו \* הכנה לשבת



## תורת שלום

תורת הרה"ק רבי שלום מפראהבישט



## על פי עבודת הצדיק בעולם הזה כן הוא נעשה למעלה

אית תלת ראשין אמנם ימין ושמאל לית תמן, כי בהעולמות שהם בבחי ראש הם למעלה מהבחירה.

וזוהו מאמר הכתוב (קהלת ב) 'החכם עיניו בראשו', פירוש, להשפיע תמיד מהעולמות הנ"ל שהם בבחי 'ראש' שהם למעלה מהבחירה, ואיזה חכם יכול להשפיע מהעולמות הנ"ל, חכם כזה אשר כחו חזק ותקיף להתנהג עצמו בהבלי עולם הזה ומחזיר את העולם למוטב(1). **כי כן אמר אדוני אבי ז"ל (רבי שלום מפראהבישט) וכן הוא האמת, שצדיק כזה שהוא מנהיג את עצמו בעולם הזה במרכבות הוא נעשה למעלה מרכבה. ומי שאינו משיג עבודה גדולה כזה ומתנהג עצמו להיות מיושבי בית המדרש, נמצא למעלה בית המדרש גם כן. והצדיק הגדול הנ"ל דמתנהג עצמו במרכבה, הוא יכול להשפיע מהעולמות שהם בבחינת ראש שהם למעלה מהבחירה כנ"ל, וד"ל(2). עירין קדישין, דף ג.ד.**

**"ויאמר ה' אל משה עלה אלי ההרה והיה שם ואתנה לך את לוחות האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורותם"** (שמות כד יב)

העיקר לחזק עצמו באמונה ולבקש רחמי השם יתברך על חיזוק אמונה, והגם שהוא בחירה ואין שייך לבקש על דבר שהוא בחירה, עם כל זה יבקש עזר מהשי"ת על חיזוק האמונה, כי אין יודעים שיש עולמות שהם למעלה מבחירה כי הכל הוא קומה שלימה, היינו הצדיק הוא קומה שלימה, והצדיק עם ישראל המה קומה שלימה, וכל אחד ואחד הוא קומה שלימה, וגם העולמות הם קומה שלימה, וכמו שיש בגוף האדם ימין ושמאל כמאמר הכתוב (קהלת י) "לב חכם לימינו" וגו', כן בהידים והרגלים יש ימין ושמאל. ובראש אין ימין ושמאל, הגם כי

שאת ויתר עזו מן הדרגא הזאת הקמייטא.

והוא מה שאמר דוד המלך ע"ה זאת הדרגא המעולה והבחינה המשובחת הטובה מקמייטא ביתר שאת ויתר עזו. והיינו מה שאמר אחר פסוק "חשבתי דרכי" וגו' את הפסוק (שם פסוק ט) "חשתי ולא התמהמהתי לשמור מצותיך", והיינו שצריך האדם לקדש כלי גופו ונפשו כל כך בקדושה וטהרה עד למואו, עד שיקנה בנפשו קנין גמור בהתקשרות ודביקות בהשי"ת, עד שממילא ישתוקק וינסוף ויצמא נפשו, ויהיה כמה בשירו בהתלקחותו שלחבת אש היראה והאהבה והשמחה בו יתברך לבדו עד אין ערך ושיעור, עד שלא יצטרך למשיבת נפש ניצוץ מבחינה אחריתא כדרגא הקמייטא וכו', וזו היא העבודה האמיתית. ואז וקם האדם בקומה שלימה, שלם ותמים עם ה' אלהיו יתברך ויתעלה.

ובאמת הדרגא הקמייטא הוא ברמז הכתוב (תהלים קט) "שש אנכי על אמרתך" איתו "כמוצא שלל רב", והכתוב של 'כמוצא' הוא לשון 'כאשר', רצ"ל כאשר מוצא שלל רב מקודם להשיב את נפשו כנ"ל, והוא רומז אל הדרגא הראשונה והבן. אמנם דרגא תנינא הנ"ל שהוא העיקר כנ"ל, הוא ברמז הכתוב (שם קט עב) "סוב לי תורת פיך" יותר "מאלפי זרב וספך", וזהו וספך הן המה בחינת היראות והאהבות והשמחות כידוע, ולשון אלפי הוא לשון לימוד, ורצה לומר משאצטרך ללמוד עצמי מבחינות אחרות אשר המה אשר בחינות יראה ואהבה ושמחה לבוא על ידי אל תכלית המכוון עבודת הקודש כנ"ל, טוב לי יותר שאקח זאת תיכף ומיד מן תורת פיך, בעצמה לבד, והבן.

והוא שגמלה לנו תורתנו הקדושה ומזוהרת לנו ישראל עם קדוש, שעיקר עבודת הקודש הפנימית היא רק לבוא לדרגא שאל יקריב קרבן עבודתו לפני השי"ת מקודם באש היראה והאהבה והשמחה שהיא זרה ולא מעצם עצמיותו יתברך, כי אם רק שהיה האש יראה ואהבה והשמחה יורד מן השמים בלבד מעצם עצמותו יתברך, וכמו שאמר הכתוב "תורת ה' תמימה", שהיא בעצמה "מישיבת נפש" וכנ"ל. והוא מאמרים קודש שאל שיתה מקודם יין, והוא כונו אל התעוררות השמחה והתענוגות האחריתא כנ"ל, כד"א ויין ישמח וגו', שאחר כך בזה יכנס אל בחינת הקודש המקודש כנאמר לעיל. ואחתי דיבר ה' בתורתו הקדושה, ושתיים זו שמענו כוונתו הקדושה, היינו אלו השני דרגות בעבודתו יתברך והבן.

השלמות וציניים

## וואַרְטֵט שְׁבֻעַת

### חסדים על ידי שמחה

משנכנס אדר מרבים בשמחה (תענית טז). אומרים בשם אדוני אבי זקני הרבי ר' שלום מפראהבישט זי"ע שדייק אמאי דאמרו מרבים בשמחה ולא אמרו מרביין שמחה. ואמרו הוא זי"ע דכך הוא הכוונה, משנכנס אדר, מרבים וממשיכים את החסדים על כלל ישראל, בשמחה, על ידי מדת השמחה. עכ"ל(ה). **אמת ליעקב (ר"ח אדר ב' תרל"ב)**

1. ראה נועם אלימלך (פ"ד בדריס, ד"ה או יאמר בעבר הירדן) וזה לשון קדשו: ונקדים לפרש פסוק "ידרך ענינים במשפט וילמד ענינים דרכו". דהנה הצדיק צריך ל"כ לעבוד הבורא ב"ה עד שיוכל לפעול בדיבור בעלמא ולהכניע ולהסתיק הדינים, וזו צריך להיות בהסתר הידיבור לפני המוקטרי, וכשהיו ישראל מדבר היה הקב"ה בכבודו ובעצמו ממתיק עליהם הדינים, וזהו שאמר משה רבינו ע"ה לישראל בתוכחותי "דע לכתך ממדבר הגדול" ששם הוא מוקטרי הדינים, "זה ארבעים שנה לא חסרת דבר" ר"ל שאפילו דיבור בעלמא לא הוצרך אז להמתיק הדינים מחמת גדול חסדו ית' עליכם. והוא "ידרך ענינים במשפט" ר"ל ענינים היינו הצדיקים דורכים במשפט במדת הדין וכובשים אותו להמתיק, ו"למד ענינים דרכו" ר"ל שהשי"ת ב"ה מלמד להצדיקים שיעשו בהסתר הדיבור וההמתיק, כאדם ההולך לפי דרכו ועושה פעולותיו כלאחר יד בהסתר. עיי"ש עוד.

2. וראה עוד בספר גאולת ישראל (דף ק"ג) שכתב בשם רבינו הרה"ק **מפראהבישט זי"ע** לפרש את דברי חז"ל (ויקרא רבא י"א) "נדב ואביהוא שתי יין נכנסו למקדש ולכן מתו". וזה לשונו: הנה מה מאד יפלאו אלו בדריס הקדושים, כי הלא מקרא מלא דיבר הכתוב (במדרג ג' ד) "וימת נדב ואביהוא בהקריבים אשר זרה לפני ה'". אמנם ביאור אלו והיות בכל עת ובכל זמן, ומלמדת אותנו בני ישראל עם קדוש חכמה בינה ודעת, שנדע איך לעבוד את השי"ת עבודה זכה ואמיתית. כי הנה באמת כשעת תורה ותפילה עד לכות הנפש, ואם כן שלימים ומתוקנים בתיוקן גמור בשכל עמוק כל כך בבישול כל צרכו, להיות יראתו ואהבתו ושמחתו בעבודתו עבודת הקודש כל כך תמה ונדיקה ביוקן גמור ביוקן מן הויכוח הדק היטב, להיות בלי שמוץ פסולת מנג נכריה, רק קרבן עולה כולה כליל בלי לה' לבדו בכל בחינותיה הקדושים. כי לא שבת לבו על זאת אשר מתענג בתענוג ושש ושטח ומתלבח בשעת תורה ותפילה עד לכות הנפש, ואם כן זה התענוג והתחת רוח לו לעצמו הוא, וחזרת אליו, כי סוף סוף הוא הוא המתענג, והבן. אמנם החכם אשר כלי נפשו שלימים ומתוקנים בשכל עמוק, עיניו בראשן עד שאפילו הוא התקודה נקודת הכוסף והתענוג הוא מחזיר לבעליה מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, ומיעילה לגנוי מרומים כפי ראות עיני החכם בחכמתו הנפלאה.

וזהו שגמלה לנו התורה הקדושה ומזוהרת לנו שבעת אשר מתחיל האדם לגשת אל עבודת הקודש, להיות מקריב קרבן עבודתו הקדושה לפני השי"ת, אזי יראה בעיניו פקחא וחכימא, שאל יקריב אש זרה לפני ה', היינו שכל אש התלקחותו והתלהבותו משלהבא דנורא ותענוגא והשיקה שיש לו, לא יהיה זרה מפני השי"ת, רק כולה כליל בלתי לה' לבדו, ולא יהיה בו מגע עצמו חלילה כנ"ל. וזהו המכוון שיהיה האש מן השמים לבד. וזהו רמזי מאמרים קודש שאל שיתה יין ויכנס אל המקדש, כי בחינת יין רומז אל השמחה והתענוג כמו שאמר הכתוב (תהלים קט ט) "ויין ישמח לבב אנוש", וזהו שיראה בעיניו פקחא שסוף סוף אל שיתה הוא בעצמו את נקודת היין כבניסוחו אל עבודת הקודש והמקדש כנ"ל, רק עיקר הנקודה נקודת הכוסף יהיה כולה כליל בלתי לה' לבדו, והבן.

וגם תורת חסד על לשונו של תורתנו הקדושה, שלא זו אף זו מודעת לנו עוד תורתנו הקדושה בחדא מחתא, שיעד האדם הרוצה לגשת אל עבודת הקודש פנימה שיהיה תמים במעשיו, לא כאשר יש לפעמים שצריך להתעורר השלהבתא דנורא, אשא דרחימא, אשא דחודותא, בבחינת ניצוץ מילתא אחריתא, כבוד מה שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים קט ט) "כשבת דרכי" ואחר כך "ואשיבה רגלי אל עדותיך", כידוע והבן. כי באמת זאת היא הדרגא והבחינה הקדושה בהעת אשר מתחיל האדם לגשת אל עבודת הקודש. אמנם באמת אחר כך בזמן אמנים טובא משמע, וזאת הדרגא הקדושה ביתר



## ברכוני לשלום

סגולות נפלאות לשבת שמחה ולחיוך הסגולה  
"שכל המזכיר בליל שישי את זכות רבינו שלום  
הגדול יזכה לשבת שמחה".

### האשה צריכה להדליק נרות שבת בשמחה כי הוא כבוד לה זכות לבעלה ולבניה

ואתתא בעיא בחדוא דלבא ורעותא  
לאדלקא בוצינא דשבת, דהא יקרא  
עלאה הוא לה, וזכו רב לגרמה, למזכי  
לבניו קדישין דיהון בוצינא דעלמא  
באורייתא ובדחלתא, ויסגון שלמא  
בארעא ויהיבת לבעלה ארכא דחיין.  
בגין כך בעיא לאזדהרא ביה.

(תרגום: וצריכה האשה להדליק נרות השבת  
בשמחת הלב וברצון, שהרי כבוד עליון הוא  
לה, וזכות גדולה לעצמה לזכות לבנים קדושים  
שיהיו נר העולם בתורה וביראה וירבו שלום  
בארץ, ונותנת לבעלה אורך חיים, בגלל זה  
צריכה להזהר בזה).  
זוה"ק דף מח:א

### ע"י השמחה בשבת אפשר לתקן את כל ששת ימי המעשה

"כי תקנה עבד עברי" לקיים דין עבד  
עברי כמו שנצטוינו, כי אנו עמו ישראל  
עבדי ה', ורצונו להדבק במדותיו, מה  
היא רחום וחנון ורב חסד, אף אתה  
הזהירנו לרחם על אשר תחת ידינו  
ולגמול חסד עמו, אז אם כעבדים עינינו  
לך תלויזות, כי רב חסד אתה, ואז מה  
שקנה עבד קנה רבו, שהוא הקב"ה,  
ולהקנות נפשו לד', ולהיות ישראל  
בשלימות. וזו הוא 'כי תקנה' עולה 'נפש  
קנה', ר"ת 'תקנה' עבד עברי' והכולל  
עולה 'ישראל'. ובכח הרחמנות, רחמינו  
כרחם אב על בנים, שיבא משיח, כי  
'משיח' עולה 'עבד עברי', ואז שש  
שנים יעבד, שיתקן ששת אלפים בכח  
עבודתו, ויתקן את ששת ימי המעשה,  
ואז ובשביעית שהוא שבת יום השביעי  
יצא לחפשי מכל רע בכח שמירת שבת  
קודש, כי בכח יראה שבת, יכול להקנות  
עצמו להיות עבד עברי להו"ה ב"ה. וזו  
הוא 'כי תקנה עבד עברי' עולה 'ראה  
שבת הו"ה', ואז רחמינו הו"ה ברוך הוא  
שיצא לחפשי, בכח יראת שבת, ובכח  
אהבה של שבת יכול להיות אמת קנה,  
ואז 'שש שנים יעבד' שיכול לתקן את  
ששת ימי המעשה בשמחה, ויהיה יום  
לשנה, כי 'שש' הוא שמחה, כטעם 'שש'  
אנכי על אמרתך. 'שנים' במספר קטן  
עולה 'אהבה', ואז יצא לחפשי מכל רע.

אמרי חיים - בורשטיין (משפטים, מצוה מב)



פרק כ"ט  
המשך מגילין 65

## הנהגות פראהבישט

**הנהגות ישירות וסדר היום לרבי שלום לפי סדר נכון וחדש עם תוספת ציונים  
הערות וביאורים והרחבות מספרי תלמידי הנעש"ט הקדוש וצאצאי בית רוז"ין כפי  
שנערכו על ידי מכון 'שכינת שלום' ללימוד ולפרסום תורת וסגולת הרה"ק הרבי  
ר' שלום מפראהבישט זיע"א**

**וּמְקוֹדֵם עֲרֵבִית אִי אֶפְשָׁר לּוֹמַר שׁוֹם דְּבַר שֵׁישׁ בּוֹ הַכְּנַעַת  
הַקְּלִיפּוֹת, שְׂאֵז הוּא הַתְּגַבְרוֹת הַקְּלִפּוֹת, פִּי נִתַּן לָהֶם רְשׁוּת  
בְּלִילָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: "בּוֹ תִרְמַשׁ כָּל חֵיתוֹ יַעֲר" (תהלים קד, כ).**

שלמות שלום - השלמות וציונים

הישר פ"ט). וכן משמע בזה"ק פ' תרומה (דף קל ט"א) שכתב  
וזה לשונו: צלותא דא איהו לאנגא עלן מגו פחד בלילות  
מגו פחד דכמה סטרין דגיהנם דהא בההיא שעתא טרדי  
לחייביא בגיהנם על חד תרין מבימאמא. ובגלל כן מקדמי  
ישראל למימר והוא רחום דאיהו בגין פחד דגיהנם ובשבת  
'דלא אשתכח פחד דינא דגיהנם ולא דינא אחרא אסיר  
לאתעדא ליה יעו"ש.

### טעם שאין נפילת אפים בערבית

ומטעם זה אין נפילת אפים בערבית, וכמו שכתב הגר"ח  
פאלאגי' בספר יפה ללב (א"ח סי' רלו אות א) בזה הלשון: ואין  
נופלים על פניהם לאחר ערבית, וגם אין אומרים ויודי  
שהרי מקדמי למימר והוא רחום וכו', והוא במקום ויודי  
שתיקנו לומר אחר תפילת שחרית ומנחה, ועם הוידוי היינו  
דאיאת בתיקונים כל תפלה שאין בה ויודי יש בה קטרוג,  
והטעם כי אין לקליפה חלק בה כי אם הוידוי, ואם אין ויודי  
אז מקטרג, ואיוב יוכיח שקטרג עליו שהיו קרבנותיו עולות  
כולן לגבוה ואין לו בהן חלק כו'.

### נקרא 'ערב' על שם הסטרא אחרא הנמשכת מערב רב

וראה עוד בספר אור צדיקים להגה"ק מוה"ר מאיר  
פופרש ז"ע (פרק ח) בזה הלשון: טעם שנקרא התחלת  
הלילה ערב, כי אז מתעוררים הסטרא אחרא הנמשכים  
מערב רב, והענין מבואר בזה"ה פרשת תרומה דף קל  
וזה לשונו, באתחלתא דערב אז מתעוררים רוחין בישין  
וגרדיני טהירין להתחזק ולשלוט בעלמא, ובזמן שהיה בי  
המקדש קיים היה העשן של האומרים והפדרים שלא  
נתעכלו מבערב, והיו נותנים אותם על גבי המזבח כל  
הלילה, סליק ולא היה מליק באורח מישור אלא מתעקם  
לצד צפון והוה עאל לחד נוקבא דתחומא רבא דתמן  
כל מדורין רוחין בישין, ואז היה מתעורר וקם חד ממונה  
אשר שם ושמיה סגיר"א עם ס' אלפי ריבוא מזיקים, והיו  
נכנסין בחד פיתחא דאיקרי קרי, ומשם היו ניזונין מהעשן  
ועל ידי כן לא יוצאים עוד לאוירא דארעא קדישא דארץ  
ישראל, והיה ארץ ישראל מקודשת מכל טומאה אפילו  
בלילה שאז היא שליטה שלהם, ולא היו יוצאים מפתח  
הנוצר. ועתה שחרב בית המקדש בעוונותינו הרבים ואין  
העשן של הקרבנות לזון אותם, על כן הם יוצאים מפתח  
קרי הנזכר וכו', ובהיות הלילה זמן שליטת הדינים על כן  
דנין את הרשעים בגיהנם בלילה על חד תרין מבימאמא, ועל  
זה תקנו לומר והוא רחום להגן עלינו מפחד סטרא אחרא  
ומפחד דגיהנם. עכ"ל, ועיי"ש עוד הרבה בזה.

וּמְקוֹדֵם עֲרֵבִית אִי אֶפְשָׁר לּוֹמַר שׁוֹם דְּבַר שֵׁישׁ בּוֹ הַכְּנַעַת  
הַקְּלִיפּוֹת שֶׁאֵז הוּא הַתְּגַבְרוֹת הַקְּלִיפּוֹת' וכו'. כתב היעב"ץ  
בסידורו שעל כן מתחילין תפילת ערבית 'והוא רחום', לפי  
שהוא שעת הדין שהלילה עת שליטת הדינים.  
וראה שכתב החיד"א בספרו מורה באצבע (ריש סימן ב):  
יהר מאד להתפלל כהוגן להוציא התיבות כתקנן והלכתן,  
ויחשוב שהוא מברך למלך הכבוד, חרדה ילבש ורעדה  
יתעטף, ועוד כי מדת הדין הוא בחינת הלילה והיא גוברת  
עתה וצריך ליהרר מאוד מאוד.

### בלילה צריך ליהרר שלא ליתן כח לסטרא אחרא

והנה דברים אלו מקורן בירושלמי (ירושלמי פרק הלכה ד): רבי  
חיננא בר פפא הוה מפליג מצוה בליליא חד זמן פגע ביה  
רבהון דרוחייא אמר ליה לא כן אלפן ר' (דברים יט) "לא תשיג  
גבול רעך", אמר ליה ולא כן כתיב (משלי כא) "מתן בסתר  
יכפה אף" והוה מסתפי מיניה וערק מן קומוי.

וראה עוד בשער הכוונות (תפלת ערבית, דרוש א) וזה לשונו:  
גם דע כי בחצות לילה הראשונה אין ראוי לומר כלל  
שום סליחות ולא להזכיר "ג מדות ד'ויעבר', זולתי בליל  
יום הכפורים. וענין הסליחות שאומרים בלילי חדש  
אלול יתבאר במקומו גבי תפלת ר"ה. גם אין ראוי לומר  
שום קינה ולא לעורר שום בכיה על חורבן הבית רק  
אחר חצות, כנזכר בזה"ה פעמים רבות פרשת ויקהל, כי  
בחצות הלילה אז מתעוררת הבכיה למעלה על חורבן בית  
המקדש ואז זמנה האמיתית. גם צריך ליהרר מאד האדם  
שלא להזכיר בפיו שם 'סמאל' וזהו סוד (שמות יג) "ושם  
אלהים אחרים לא תזכירו". ובפרט בלילה שאז הוא זמן  
שליטתו וממשלתו. ולא עוד אלא שגם הוא אסור להזכיר  
מעין דברים אלו, כגון אלו בני אדם הרגילים לומר בלשון  
לעז איל דיאב"לו וכיוצא בדברים אלו, אין להזכירם כלל,  
לפי שגם השדים הם בחלקו, ומתגבר כח כשמזכירין  
אותם. ופעם א' הייתי עם בני אדם בלילה ובתוך הדברים  
שהייתי מדבר עמהם הזכרתי שם סמאל, ואח"כ בבקר  
הלכתי לבית מורי ז"ל ונסתכל בי ואמר לי הרי בלילה  
שעברה עברת על לאו "ושם אלהים אחרים לא תזכירו",  
וזהו כל ימך שלא תזכרנו לא שמו ממש ולא כיוצא בו,  
ובפרט בלילה, שאז ניתן לו כח להתגבר עליך ועל אחרים  
בסבתך, אם תזכיר שמו.

### הכוונה בתפילת ערבית מתשת את כח הקליפה

והנה בכף החיים למהר"ח סופר (סי' רל"ה אות ז) כתב:  
וצריך האדם לכון היטב בתפלת ערבית כדי להתיש כח  
הקליפה שלא יבא לידי קרי וביותר בגלות המר הזה. (קב)